Faktaark 5: 2002

Dyrelivet på Dovrefjell

Villrein på vinterbeite

FOTO: PER JORDHØY

På Dovrefjell finner man det opprinnelige høgfjellsøkosystemet med arter tilpasset et helårs liv i dette barske miljøet. Her er den minst påvirkede villreinen, jerv, fjellrev og rovfuglarter som kongeørn og jaktfalk.

I tidligere tider vandret store flokker med villrein mellom vinterbeitene i innlandet og kalvings- og sommerbeiteområdene ut mot de frodige fjellbeitene i fjordstrøkene. Veger, jernbane og andre inngrep har senere splittet opp disse områdene, og villreinen må nå finne beite til alle årstider innenfor de oppdelte områdene. Nå lever Knutshøstammen øst for E6, og Snøhettastammen vest for E6. Det er svært liten utveksling av dyr mellom disse stammene. Oppdelingen gjør villreinen ekstra sårbar for tap av leveområder gjennom nye inngrep og forstyrrelser.

Dovrefjellområdet er et av de viktigste leveområder for jerv i Sør-Norge. Jerven lever av villrein, både ved at den tar dyr selv, og at den utnytter åtsler. Andre byttedyr er smågnagere, hare og ryper, og den tar også stedvis mye sau. Dette skaper betydelige konflikter i forhold til saueholdet.

Fjellreven finnes fåtallig på Dovrefjell. Arten har vært i stor tilbakegang, og tross fredning siden 1930 er arten truet av utryddelse. Den er avhengig av høy tetthet av smågnagere for å få fram valper, og reproduksjonen varierer derfor med smågnageråreне. I år med lite smågnagere er fjellreven avhengig av å utnytte åtsler, og rester etter jerven er da viktig.

Kongeørna er fjellets største rovfugl. Den holder særlig til i fjellskogen og den nedre delen av fjellområdene. Den lever av mindre vilt som hare, rev, og hønsefugler, men kan også ta reinskalver. Ørna utnytter gjerne åtsler.

Jaktfalken er en rypespesialist, og lever i hovedsak av liryper og fjellryper.

For mer informasjon:

Leren, Ø. (red) 1994: Dovrefjell. Grøndahl Dreyer.
Jordhøy, P. 2001: Snøhettareinen. Snøhetta forlag.

Direktoratet for naturforvaltning (DN) er det sentrale fagorganet for naturforvaltning i Norge. DN ble opprettet i 1985 og er underlagt Miljøverndepartementet. Myndigheten til å forvalte naturressurser er gitt gjennom ulike lover og forskrifter. Utover lovbestemte oppgaver har direktoratet også ansvar for å identifisere, forebygge og løse miljøproblemer ved samarbeid, rådgivning og informasjon overfor andre myndigheter og grupper i befolkningen.

Direktoratet for naturforvaltning, 7485 Trondheim Tlf.: 73 58 05 00 www.dirnat.no